

Werken aan eerlijke kansen, toegankelijkheid en studiesucces is een blijvende opdracht Toegankelijkheid voor het hbo is van cruciaal belang

Het hbo vervult vanouds een belangrijke emancipatoire rol in het onderwijs. Het is in die traditie dat alle hogescholen zich hard in blijven zetten voor eerlijke kansen van hun studenten. Dat doen ze onder andere door intensief te werken aan verbetering van de aansluiting met het voortgezet onderwijs en het mbo. Samenwerking die bijvoorbeeld gestalte krijgt in regionale vo – ho netwerken en in een veelheid van maatwerkafspraken met ROC's. Daarnaast hebben hogescholen de '[Gezamenlijke Ambitie Studentenwelzijn](#)' omarmd met als doel het studentenwelzijn te verbeteren en zo de kansen op studiesucces te vergroten. Werken aan eerlijke kansen, toegankelijkheid en studiesucces is een blijvende opdracht. De hogescholen pakken die graag samen met hun regionale partners op. Vanzelfsprekend willen de hogescholen, net als de minister van OCW, zo min mogelijk opleidingen met een numerus fixus. De afname van het aantal opleidingen met een numerus fixus, van 125 in 2016/17 naar 41 in 2019/20, laat zien dat hogescholen hun verantwoordelijkheid nemen. Het voornemen van de minister om iedere opleiding die een numerus fixus wil gaan hanteren, in de toekomst vooraf te gaan toetsen, vinden hogescholen totaal onnodig. Ze roepen Kamerleden op, o.a. bij het Algemeen Overleg Toegankelijkheid en kansengelijkheid binnen het hoger onderwijs op 20 februari a.s., kritisch te zijn op deze maatregel uit het conceptwetsvoorstel [taal en toegankelijkheid](#). Hogescholen zien de noodzaak niet van deze maatregel en verwachten alleen maar extra bureaucratie.

Hogescholen nemen hun verantwoordelijkheid

De Vereniging Hogescholen heeft in het sectorakkoord van 2018 afgesproken dat een goede toegankelijkheid voor het hoger beroepsonderwijs van cruciaal belang is voor de Nederlandse kennissamenleving. Studenten die aan de gestelde eisen voldoen kunnen instromen in het hbo. Hogescholen zijn daarom zelf kritisch op de inzet van het instrument van een numerus fixus. In het belang van de kwaliteit is een numerus fixus soms echter onvermijdelijk. Bijvoorbeeld als het aantal goede stageplaatsen of de capaciteit van dure laboratoria ontoereikend is. Hogescholen zoeken in die gevallen zelf creatief naar oplossingen. Zo kan dankzij intensief regionaal overleg met ziekenhuizen en andere stageverschaffers vanaf het studiejaar 2019/2020 de numerus fixus bij alle verpleegkunde opleidingen komen te vervallen.

Geen noodzaak voor vooraf controleren op numerus fixus

Nu het aantal fixus opleidingen in het hbo in vijf jaar met twee derde is afgenomen (van 125 in 2016/17 naar 41 in 2019/20) ontbreekt de noodzaak hogescholen vooraf te gaan controleren bij een voorgenomen besluit om een fixus te hanteren. Daarbij zijn de hogescholen beducht voor de extra bureaucratie van nieuwe controles. Hogescholen begrijpen dat de minister uitvoering wil geven aan de regeerakkoordpassage over de numerus fixus. Een controle achteraf, op een kennelijk onredelijke fixus of een fixus die wordt ingesteld op oneigenlijke gronden, zou wat hogescholen betreft een betere invulling zijn van het regeerakkoord.

Studentenwelzijn staat hoog op de agenda

De Vereniging Hogescholen heeft in oktober samen met VSNU, LSVb, ISO, de Universiteit voor Humanistiek, het ministerie van OCW en Expertisecentrum Handicap + Studie, een 'Gezamenlijke Ambitie Studentenwelzijn' opgesteld. De ambitie richt zich op studenten die extra ondersteuning nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege psychische klachten, een functiebeperking of omdat ze als mantelzorger actief zijn. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de ondertekenaars om het studentenwelzijn te

verbeteren, teneinde het studiesucces van deze (kwetsbare) studenten te vergroten. Daartoe komen de ondertekenaars in de werkgroep studentenwelzijn bijeen om de voortgang te bespreken. Inmiddels is ook een landelijk netwerk studentenwelzijn van start gegaan waar professionals, zoals studentdecanen, onderling kennis delen en ervaringen uitwisselen. Dat hier behoefte aan was, bleek uit de grote opkomst van meer dan 100 professionals. Daarnaast hebben de hogescholen een gesprek georganiseerd tussen bestuurders van hogescholen en studentenvertegenwoordigers over studentenwelzijn en hoe dit kan worden bevorderd. Studentenwelzijn krijgt op deze wijze nadrukkelijke aandacht. Hogescholen pakken het op en geven er op de eigen instelling invulling aan.

Samenwerken aan betere aansluiting mbo-hbo

De afgelopen jaren is door de hogescholen, samen met ROC's, intensief geïnvesteerd in verbetering van de aansluiting mbo-hbo. Die investeringen lijken zich uit te betalen, maar we blijven streven naar verbetering. Gediplomeerde mbo'ers weten het hbo weer steeds beter te vinden. De instroomcijfers van dit studiejaar, vergeleken vorig jaar, laten zien dat het aantal mbo gediplomeerden dat naar een hbo-opleiding met 4% is gestegen naar 35.209 studenten. Opvallend is vooral de groei van het aantal mbo'ers in Associate degree (Ad) opleidingen. Dit studiejaar kiest 11,6% van de instromende mbo'ers voor een Ad-opleiding. Voor verdere versterking van de samenwerking op het gebied van de Ad-opleidingen hebben de MBO Raad en de Vereniging Hogescholen afgelopen jaar een convenant Associate degree ondertekend. Hogescholen onderkennen dat de doorstroom mbo-hbo een belangrijke emancipatoire functie vervult. Hogescholen waarderen het dat zij en het mbo van de minister de ruimte krijgen om hier de komende jaren op in te zetten. In nauwe samenwerking met het mbo zetten hogescholen zich in voor een betere aansluiting mbo-hbo. De komende maanden komen de hogescholen en ROC's met een nieuw initiatief voor een verdieping van de regionale samenwerking op het gebied van de doorstroom mbo-hbo.

Nieuwe visie op studiesucces

Hogescholen zijn verheugd dat de minister werk wil maken van een nieuwe visie op studiesucces, zoals aangekondigd in haar [Kamerbrief over toegankelijkheid en kansengelijkheid](#). De hogescholen zijn graag bereid met de minister te verkennen hoe tot een nieuwe invulling van studiesucces kan worden gekomen die meer afgewogen recht doet aan relevante aspecten als aansluiting op de arbeidsmarkt, kwaliteit, studieduur en diplomarendement.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Nynke van Hurne, Adviseur Public Affairs van de Vereniging Hogescholen, bereikbaar via hurne@vereniginghogescholen.nl of 06 2342 6399.

